
[p1]

Mijn [*Weledele*] Heer

Jonkher N. de Pauw

in de lange Violettenstr.

te Gent

Kortrijk, Paaschavond¹ 1893

Achtbare Heer & vriend,

Eerst eenen zaligen Paaschdag!

Het blad tot Oxford, in the Bodleian Library, in folio CLXXXiiii, in 2 col. van 33 reken ieder; hoogte 28 centimeters breedte 22.²

Het blad ligt bewaard in eenen scrap-book, album zou men hier zeggen, dien de oudheidkundige Douce (1757-1834) aan the Bodleian overgemaakt heeft. Hetgene Douce in dien scrap-book vergaderd en bewaard had was door hem gehaald uit handschriften en oude boeken, die hij had doen herbinden. Hij en liet geen geschrifte na, meldende uit welke handschriften of boeken hij de verschillende scraps gehaald had. Het pergament te Oxford is bruin, alsof het tegen bruin leder hadde gelijmd geweest. Ik vermoede

[p3]

.....

1 Avond voor Pasen. In 1893 valt Pasen op zondag 2 april.

2 Vandaag zijn de fragmenten waarover sprake in de correspondentie N. De Pauw met Gezelle bekend als de "Enaamse codex" of "Oudenaards Rijmboek" en onderdeel van de Vlaamse Topstukkenlijst. Ze worden bewaard in het stadsarchief van Oudenaarde. Het oorspronkelijk handschrift werd later losgemaakt en de bladen werden hergebruikt om boeken in te binden. De huidige codex bestaat dus uit gerecupereerde bladen. Eén blad uit het leven van Sint-Werner van het Oudenaardse handschrift is terechtgekomen in een handschrift van de Bodleian Library te Oxford.

dat Douce het blad van S. Werner³ uit eenen boek gehaald heeft die te Audenaerde, in de vermaarde boekbinderij ([zie] Belg. Mus.)⁴ gebonden was, met leder al buiten, en bladen uit den Codex Enamensis al binnen.

Bijkans al de omstandigheden die op de twee folios S. Werner vermeld en bedicht staan zijn de Bollandisten onbekend. Andere bronnen van S. Agatha's legende⁵ of S. Werners⁶ en wete ik geene als die in de Bollandisten⁷ staan.

Ik zal [*Deo Volente*]⁸ zoo haast als ik kan naar Audenaerde rijen en daar zelf eene rubbing of wrijfprente zien te maken van een der spatiën; ik bezit hetgene daartoe nodig is.

Ben [*uedele*] zeer toegenegen

Guido Gezelle

.....

3 "Sinte Waerneer", d.i. Sint Werner (overleden in 1287), is een berijmd heiligenleven van Martijn van Torhout, ontstaan omstreeks 1300, dat berust op het middeleeuws geloof dat de Joden jaarlijks een christenkind offeren. Het is de legende van een jongen van 13 jaar, tot wiens eer in 1428 een kerkje gebouwd werd te Bacharach aan de Rijn. Er zijn maar 236 verzen van over, uitgegeven door N. De Pauw in zijn "Middelnederlandsche Gedichten".

4 D.J. Van der Meersch, Verslag wegens een Rymboek van Martyn van Thorout, uit de XIIIe eeuw. In: Belgisch museum voor de Nederduitsche tael- en letterkunde en de geschiedenis des vaderlands: 3 (1839), p.198-218.

5 Jan Bolland, Godfried Henschen, "Acta Sanctorum. Februarius, Tomus I". Antwerpen, Jacob van Meurs, 1658 (p. 595-656: De S. Agatha Virg. Mart. Cataneae in Sicilia, 5 februari).

De heilige Agatha, vermeld in de canon van het "Missale Romanum", was een martelares uit Catania op Sicilië van wellicht halfweg de 3e eeuw. Op grond van haar legendarische martelaarsakten genoot ze sinds de 5e eeuw een grote verering. Haar sluier zou na haar dood Catania tegen de gloeiende lavamassa's van de Etna beschermd hebben. Zo werd ze in de middeleeuwen vaak aangeroepen als patrones tegen brand.

6 Godfried Henschen, Daniël van Papenbroeck, Acta Sanctorum. Aprilis, Tomus II. Antwerpen, Michiel Cnobbaert, 1675 (p. 697-740: De S. Wernhero puero, 19 april).

7 De bollandisten zijn de jezuïeten die sinds de 17e eeuw een nog altijd werkzaam instituut leiden voor het wetenschappelijk bestuderen en beschrijven van de heiligenlevens. De basis werd gelegd toen Jan Bolland (Joannes Bollandus, 1596-1665) het werk van zijn ordegenoot Heribert Rosweyde (1569-1629) op een meer systematische wijze verderzette met medewerkers als Godfried Henschen of Henskens (Godefridus Henschenius, 1601-1681) en Daniël van Papenbroeck (1628-1714). Hun publicaties zijn de "Acta sanctorum" - als eerste de twee volumes over de maand januari te Antwerpen bij Jan de Meurs in 1643 - en de "Acta bollandiana".

8 Vertaling (Latijn): Als God het wil, als alles verloopt zoals gepland.

Briefbeschrijving

Verzender	Gezelle, Guido
Ontvanger	De Pauw, Napoleon
Verzendingsdatum	01/04/1893
Verzendingsplaats	Kortrijk (Kortrijk)
Annotatie	Briefversie van datering: Paaschavond 1893; originele brief is aanwezig in het Archief Gent PA_NPD_1982 Briefwisseling (1882-93) tussen Guido Gezelle en Napoleon De Pauw; Abeelding: Archief Gent.
Annotatie	Briefversie van datering: Paaschavond 1893; originele brief is aanwezig in het Archief Gent PA_NPD_1982 Briefwisseling (1882-93) tussen Guido Gezelle en Napoleon De Pauw; Abeelding: Archief Gent.
Gepubliceerd in	Paul De Keyser, De legende van S. Werner De uitgave van 'Van Sente Waerneer' in het licht van de briefwisseling Nap. De Pauw-Guido Gezelle. - In: Verslagen en mededelingen vande Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde. - (1963), p.238-239

Documentbeschrijving

Fysieke bijzonderheden

Drager	enkel [?] vel, ? wit, vierkant geruit papiersoort: 2 zijden beschreven, inkt
Staat	volledig
Vormelijke bijzonderheden	briefomslag bewaard, met adres, postzegels, afgestempeld
Toevoegingen	op zijde 1 bovenaan: Antw. 11/16 april '93 NPD (inkt, hand N. De Pauw)

Bewaargegevens

Bewaarplaats	Archief Gent
ID Gezellearchief	Archief Gent, PA_NPD_1982

Bibliotheekrecord

<https://brugge.bibliotheek.be/detail/?itemid=library/v/obbrugge/gezelle/26300>

Inhoud

Incipit	Eerst eenen zaligen Paaschdag
Tekstsoort	brief
Talen	Nederlands

Gevolgte codeerpraktijk

De tekst werd diplomatisch getranscribeerd, en aangevuld met een editoriale laag.

De oorspronkelijke tekst werd ongewijzigd getranscribeerd; alleen typografische regeleindes en afbrekingstekens, en niet-betekenisvolle witruimte werden genormaliseerd.

Auteursingrepen in de tekst (toevoegingen, schrappingen), en latere redactie-ingrepen (schrappingen, toevoegingen, taalkundige notities) door de lezer werden overgenomen en expliciet gemarkeerd.

Voor een aantal tekstfenomenen werden naast de oorspronkelijke vorm ook editeursingrepen opgenomen in de transcriptie: oplossingen voor niet-gangbare afkortingen en correcties voor manifeste fouten. Daarnaast bevat de transcriptie editeursingrepen ter verbetering van de leesbaarheid (toevoegingen, reconstructies) of ter motivering van transcriptie-beslissingen (aanduiding van onzekere lezingen, weglating van onleesbare tekst). Alle editeursingrepen worden expliciet gemarkeerd.

Colofon

Titel	01/04/1893, Kortrijk, Guido Gezelle aan Napoleon De Pauw
Editeur	Paul Thoen
Wetenschappelijke leiding	Els Depuydt
Partners	Openbare Bibliotheek Brugge (Guido Gezellearchief); Centrum voor Teksteditie en Bronnenstudie (Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letteren); Instituut voor de Studie van de Letterkunde in de Lage Landen (ISLN) (Piet Couttenier, Universiteit Antwerpen); Guido Gezellegenootschap
Uitgever	Guido Gezellearchief, KANTL/CTB
Plaats van uitgave	Brugge, Gent
Publicatiedatum	2023
Beschikbaarheid	Teksten en afbeeldingen beschikbaar onder een Creative Commons Naamsvermelding - Niet Commercieel licentie.

Disclaimer	De editie van de Guido Gezellecorrespondentie is het resultaat van een samenwerkingsproject met vrijwilligers. De databank is in opbouw, aanvullingen en opmerkingen kunnen gemeld worden aan els.depuydt@brugge.be .
Citeren	Een brief kan worden geciteerd als: [Naam van editeur(s)], [brieffschrijver aan briefontvanger, plaats, datum]. In: GezelleBrOn, Wetenschappelijke editie van de correspondentie van Guido Gezelle. [publicatiedatum] Available from World Wide Web: [link]
